

Teemana syys-lokakuussa:

Kielitietoinen opetus monikielisen yhteiskunnan ja koulutuksen näkökulmasta

Mitä ajattelemme kiele(i)stä ja kielitaidosta ja niiden yhteydestä lasten, nuorten ja aikuisten elämään Suomessa?

Jakson tavoitteena on

- tarkastella omia kieli- ja kielitaitokäsityksiä
- osata pedagogisilla ratkaisuilla tukea oppimista, kielellistä kehitystä ja monikielisyyttä omassa oppiaineessa
- soveltaa erilaisille oppijoille tarkoituksenmukaisia työtapoja ja opetusmenetelmiä sekä arviointimenettelyjä
- ymmärtää, mistä kotoutumisessa on kyse ja miten se liittyy käsitykseen kielestä ja kielitaidosta

Tehtävänä

- kouluvierailut 9.10. mennessä – vierailujen purkukerta ma 9.10.
- muita pienempiä luennolla annettavia tehtäviä

Ennen vierailuja ja vierailujen peiliksi:

Miten monikielisyys ja -kulttuurisuus sekä kotoutumisen erilaiset polut haastavat opetusta?

Tutustu alla oleviin teksteihin ajatuksella syys-lokakuun vierailujakson aikana. Mitä tiedät aihealueesta ennalta? Valitse, mitkä tekstit luet vierailujen pohjaksi ja mihin voit syventyä vierailujen lomassa. Mitä muita lähteitä löydät vierailujen taustaksi? Hyödynnä lukemaasi, kun pohdit vierailujen herättämiä ajatuksia.

LUKEMISTO

1) Koko perheen huomiointi vahvistaa maahanmuuttajien lasten koulumenestystä

<http://www.vaestoliitto.fi/monikulttuurisuus/?x29403=4022542>

2) Kielikysymykset muuttoliikkeessä

Latomaa, S., Pöyhönen, S., Suni, M., & Tarnanen, M. (2013). Teoksessa *Muuttajat. Kansainvälinen muuttoliike ja suomalainen yhteiskunta* (pp. 163-183). Helsinki, Finland: Gaudeamus. (skannattuna Peda.netissä: Lukemistoa)

3) Sutina-artikkeleita yliopiston ja opiskelijoiden yhteistyöstä vastaanottokeskusten kanssa (koko lehti Peda.netissä)

- Aalto & Mustonen 2016: Merkityksellisiä tekoja opettajaopinnoissa
- Valitse lisäksi vähintään kaksi artikkelia kiinnostuksen mukaan:
 - Kananen & Niinisalo: Mitä alkeet ovat ja miten niitä voisi opettaa?
 - Laaksonen, Takala & Vatja: S2-opettajaopiskelijat yhteisopettajina
 - Leskinen: Opetusta, auttamista ja oppimista – Mitä suomenoppimisen tukeminen vapaaehtoistyönä on?
 - Perikangas & Peltola: Tarina ja Toisto – mitä samaa ja mitä eroja?
 - Ratia & Stranius: Teknologian puute auttoi löytämään resursseja ympäristöstä
 - Sorri & Viitanen: Erilaisten oppijoiden tukeminen vastaanottokeskuksessa vaatii S2-opettajalta herkkyyttä ja heittäytymiskykyä

Lisää kirjallisuutta aiheesta:

4) **Kotoutumislaki:** <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101386>

5) **Osallisena Suomessa – kokeiluhankkeiden satoa**
https://www.jyu.fi/hum/laitokset/solki/tutkimus/julkaisut/pdf-julkaisut/Osallisena_Suomessa_Kokeiluhankkeiden_satoa.pdf

Vierailuryhmät VOKissa ja kotoutumiskoulutuksessa

Toimintaohje

Valitse itsellesi uusi vierailukohde. Vierailut kannattaa tehdä 2–3 opiskelijan ryhmissä, ja ottaa ryhmänä yhteyttä kyseisen paikan opettajaan. Näin yhteyshenkilömme eivät kuormitu liiaksi.

Käykää vierailupaikassanne **ainakin kaksi kertaa 11.9–9.10. välisenä aikana**. Osallistukaa toimintaan aktiivisesti, jutelkaa ja havainnoikaa.

Vierailuilla pohdittavia asioita, esimerkiksi:

- Millainen on vierailupaikan tekstimaailma? Millainen vaikuttaa olevan toimijoiden tekstikäsitys?
- Millaisia kielellisiä ja muita resursseja oppijoilla on kotoutumiseen?
- Millaisina kieli- ja kielitaitokäsitykset näyttäytyvät toiminnassa?

- Millaisia identiteettiä liittyviä kysymyksiä nousee (ohjaajien, opettajien, oppijoiden)?
- Millaiseen toimijuuteen toiminta sosiaalista?

Valitse jokin sinulle merkityksellinen näkökulma, johon liittyen kirjaat pohdintojasi Peda.netin ryhmäpalautuskansioon. Perustele, miksi valitsit kyseisen näkökulman. Peilaa havaintojasi ja pohdintojasi lukemaasi kirjallisuuteen.

Kokemuksia puretaan tapaamisessamme **ma 9.10**. Ota mukaan kiteytyksiä pohdinnoistasi: oivalluksia, ihmettelyjä, kysymyksiä...

Vierailupaikat

[Aikuisten kotoutumiskoulutus / polku ammattiin -koulutukset](#) / Ulla Koukkari-Anttonen (ulla.koukkari-anttonen@jao.fi)

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä / Aikuisopisto, Viitaniementie 1 A

Maahanmuuttajien polku ammattiin – ammatilliset perusteet ja alan suomea -koulutuksia (esim. hoiva-, ravitsemis-, logistiikka- ja yrittäjyysalan perusteet). Näissä kaikissa koulutuksissa on pääsääntöisesti kaksoisopettajuus (ammatillinen ja S2-ope yhdessä), ryhmät ovat 12 hlöä ja kielitaitotaso A2 ja siitä ylöspäin. Tavoitteena oppia perusasiat alasta Suomessa ja kieltä lisää erityisesti ammatillisessa kontekstissa. Ryhmillä on myös useamman viikon työssä oppimisjaksot, jotka ajoittuvat pääsääntöisesti loka-marraskuulle. Silloin siis ei ole kaikki ryhmät koko ajan paikalla!

Lisäksi sähköalan, puhdistuspalvelualan ja sosiaali- ja terveysalan maahanmuuttajaryhmien S2-opetusta.

[Salmirannan vastaanottokeskus: naisten ryhmä](#) / Hanna Männikkölahti
Salmirannantie 8, 40520 Jyväskylä

Aika: keskiviikkoisin klo 10.00 - 11.30

Ryhmän koko on ollut noin 10 naista. Kielitaidon taso todella matala ja monella on vielä haasteita luku- ja kirjoitustaidon kanssa.

Tunneilla on jokin selkeä teema ja paljon havainnollistavaa materiaalia. Pääpaino puhumisella, mutta opiskelijat ovat tosi kiinnostuneita myös ihan mekaanisesta kirjoittamisesta, lauseiden kopioimisesta ja ääneen lukemisesta.

Kulkeminen: Hannan kyydissä pääsee Salmirantaan. Autokyyti lähtee Grilli 21:lta klo 9.40. Paluu samaan paikkaan opetuksen jälkeen. Laittakaa viestiä Hannalle, milloin olisitte menossa, puh. 045 6302 226, sähköposti: hanna.mannikkolahti@gmail.com

Hannan terveiset: ”Lisäkädet ja -päät ovat enemmän kuin tervetulleita! Opetusavun lisäksi on todella mukava keskustella opetuksesta ja koetusta toisen kanssa.”

Vastaanottokeskuksessa kirjoitetaan vaitiolupaus. Jos aikoo osallistua enemmänkin, voi myös pyytää vapaaehtoispaidan.

Aikuisten perusopetus / VALMA-koulutus & OKSA-koulutus /

Heidi Visuri (heidi.visuri@jao.fi) ja Tiina Hangaslammi (tiina.hangaslammi@jao.fi)

Jyväskylän ammattiopisto (1.1.2018 alkaen GRADIA Jyväskylä)

OKSA = aikuisten perusopetuksen alkuvaihe ja päättövaihe

VALMA = ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus

Heidi Visurin OKSA-koulutus ajoittuu pääosin välille 8–14

20.9. asti: ma ja ti 8–11.30, 14–16, to 8–10, 12–15, pe 8–12

21.9. alkaen: ma, ke, pe 8–14, ti 8–12, to 9–14

Tiina Hangaslammin VALMA-opetus ajoittuu pääosin välille klo 9–14. Opetettavat aineet vaihtuvat viikoittain, ja nyt on valmiina vasta jakson 2 lukkari. Mahdollisuus seurata myös muiden aineiden (= matikka, fysiikka, IT-aidot, yhteiskuntatieto) tunteja.

Aikuisten kotoutumiskoulutus / Spring House Oy / Miia Mikkonen

(miia.mikkonen@springhouse.fi)

Jyvälän Setlementti, Palokunnankatu 16

Kurssipäivän kesto normaalisti klo 9–13.45 (tai 13.30, jos lyhyempi lounastauko)